

Nastávající konflikt

ZÁVĚREČNÝ SPOR O TO, KOHO UCTÍVAT JAKO AUTORITU

Texty na tento týden

Zj 14,7.9.12; Zj 4,11; Zj 13,1.2; Zj 12,3–5.17; Zj 13,11–18

Základní verš

„Povšěť je pravdou; tvoje slovo je pravda.“ (J 17,17)

Relativně nedávno (na přelomu tisíciletí) se začala testovat nová zdravotnická pomůcka, která má velikost zrnka rýže. Je to mikročip, který lze pacientovi implantovat pod kůži. Takový čip obsahuje informace o anamnéze pacienta, které pak lze načíst pouhým přiblížením externího skeneru k místu na těle, kam byl čip vložen. Někteří křesťané takovou možnost nahlas kritizují a považují ji za součást spiknutí s cílem prosadit „znamení šelmy“. Jiní jsou přesvědčeni, že znamení šelmy nějak souvisí s čárovými kódy na konzervách s jídlem, nebo je to záhadné číslo na dolarových bankovkách, které údajně dává dohromady číslo 666. A další se zabývají tím, že znamení šelmy má něco společného se zednáři, ilumináty nebo OSN.

Svou pozornost zaměříme na studium biblické zprávy o nadcházejícím konfliktu souvisejícím s pravou bohoslužbou. Satan bude zpochybňovat Boží autoritu snahami zničit Boží zákon. V centru globálního konfliktu o pravé uctívání bude sobota. Satan nenávidí sobotu, protože nenávidí Stvořitele. Použije nátlak, omezování a násilí, aby narušil náš závazek vůči Kristu. Dojde ke konfliktu mezi vírou v pravý a falešný den uctívání. Poslední Boží výzvou je výzva k věrnosti Kristu navzdory pronásledování, ekonomickému bojkotu, věznění či dokonce hrozbě smrti. Studium na tento týden zdůrazňuje Ježíšovu moc provést nás posledním konfliktem na zemi.

Osnova lekce

V této lekci se zaměříme na to, jakým způsobem se podle Bible bude v závěru dějin satan snažit odvrátit lidi od věrnosti a uctívání pravého Boha. Příběh symbolických „šelem“ z knihy Zjevení je názorným obrazem toho, o co satanovi jde a před jakým rozhodnutím bude nakonec každý člověk stát.

- Zj 12,7; 14,12: Satanův boj proti těm, kdo zachovávají Boží příkázání (neděle)
- J 16,2; Mt 10,22: Předpověď pronásledování těch, kdo zůstanou věrní (pondělí)
- Zj 13,1–10: „Šelma z moře“ – satanova snaha bojovat proti pravdě (úterý a středa)
- Zj 13,11–18: „Šelma ze země“ – satanova snaha bojovat proti pravdě (čtvrtek)

POSLEDNÍ KONFLIKT V KNIZE ZJEVENÍ

Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova. (Zj 12,17)

Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží příkázání a věrnost Ježíši. (Zj 14,12)

Osobní studium

Poselství knihy Zjevení obsahuje mnohem víc než jen záhadné symboly, podivná zvířata a zvláštní obrazy. Mluví o věčných pravdách, které dal milující Bůh lidem žijícím v době konce. Konflikt mezi Kristem a satanem začal v nebi a souvisel s otázkou uctívání. Také závěrečné vyvrcholení tohoto sporu se bude týkat uctívání.

Porovnej texty Zj 14,7.9 a Zj 4,11. Co je zastřešujícím tématem knihy Zjevení v souvislosti s vesmírným konfliktem mezi dobrem a zlem?

V celém Zjevení je neoddělitelně spojeno stvoření a uctívání. Zjevení 14,7 nás vyzývá, abychom uctívali Boha, který je Stvořitelem. Na pozadí evoluční teorie, která v posledních dvou stoletích zasáhla svět, je sobota věcnou připomínkou naší identity. Neustále nám připomíná, že jsme stvořené bytosti a že náš Stvořitel je hoden naší věrnosti a našeho uctívání. To je také jeden z důvodů, proč ďábel tak nenávidí sobotu.

Jakým způsobem úvodní verše (Zj 12,17 a Zj 14,12) vyjadřují podstatu správného uctívání Stvořitele?

Uctívání Stvořitele zachováváním Božích příkázání je v přímém protikladu k uctívání šelmy. Bůh bude mít v době konce lidi, kteří mu budou věrni i přes největší odpor a nejuživější pronásledování v dějinách.

„Zachovávání nesprávného dne odpočinku v souladu se zákony státu, ale proti čtvrtému příkázání, bude projevem věrnosti moci, která je Bohu nepřátelská. Zachovávání pravé soboty jako výraz poslušnosti Božího zákona bude důkazem věrnosti Stvořiteli.“ (GC 605; VDV 392)

Zjevení 14,12 uvádí, že oddaní následovníci Spasitele budou mít „Ježíšovu víru“ (ČSP). Ježíšova víra je tak hluboká, že důvěřuje, i když nevidí nebo nerozumí. Ježíšova víra vytrvá, i když nedokáže pochopit. Je to dar od Ježíše Krista, přijímáme ho vírou a pomůže nám zvládnout blížící se konflikt.

Aplikace

Sobota jako sedmý den je základním symbolem Boha Stvořitele. Sahá totiž až do samotného Edenu. Sáhnout na sobotu, jak to učinil Řím (viz Da 7,25), znamená nárokovat si Boží autoritu. Jak nám toto poznání pomáhá pochopit, proč bude v závěru dějin otázka soboty tak důležitá?

PŘICHÁZEJÍCÍ KRIZE

Budou vás vylučovat ze synagóg; ano, přichází hodina, že ten, kdo vás zabije, bude se domnívat, že tím uctívá Boha. (J 16,2)

Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno; ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. (Mt 10,22)

A všichni, kdo chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování. (2Tm 3,12)

Moji milovaní, nebuďte zmateni výhni zkoušky, která na vás přišla, jako by se s vámi dělo něco neobvyklého, (1Pt 4,12)

Osobní studium

Proroctví o znamení šelmy ve Zjevení 13 mluví o nejuživější a nejhorší fázi satanova boje proti Bohu. Od doby, kdy Ježíš zemřel na kříži, nepřítel věděl, že byl poražen. Je však odhodlán strhnout s sebou co nejvíc lidí. Jeho největší strategií v této kampani je podvod. Když nefunguje lež, uchýlí se k násilí. V konečném důsledku stojí za nařízením, že každý, kdo odmítne uctívat šelmu nebo přijmout její znamení, bude usmrčen.

Náboženské pronásledování není novinkou. Poprvé se s ním setkáváme, když Kain zabil Ábela v souvislosti s poslušností Božího příkazu. Ježíš řekl, že podobné situace se budou odehrávat i mezi věřícími.

Uvažuj o úvodních verších (J 16,2; Mt 10,22; 2Tm 3,12; 1Pt 4,12). Co prožívala novozákonní církev? Jak se tato zkušenost dotýká Kristovy církve v době konce?

Během křesťanských dějin bylo pronásledování běžné. Poprvé se objevilo hned na začátku, v pohanském Římě, ale vyvrcholilo v době, kdy církevní představitelé pronásledovali křesťany, kteří měli Bibli za jedinou autoritu pro svou víru. Znamení šelmy je však posledním článkem tohoto ďábelského řetězu. Stejně jako předchozí

pronásledování, i toto má za cíl všechny přimět, aby se přizpůsobili určitému věroúčinnému systému a schválenému systému uctívání.

Proroctví naznačuje, že pronásledování začne ekonomickými sankcemi: nikdo, kdo nebude mít potřebné znamení (cejch), nebude moci kupovat ani prodávat. Každý, kdo odmítne toto znamení přijmout, bude nakonec vystaven hrozbě smrti (Zj 13,15.17).

Ďábel již připravuje ty, kdo se hlásí ke křesťanství, aby v době poslední zkoušky znamení šelmy přijali. Povzbuzuje je, aby ve svém životě dělali kompromisy. Když se zdá, že celý svět v úžasném obdivu následuje šelmu (Zj 13,3), najednou se scéna změní a prorocký pohled se zaměří na Boží lid. Tento obraz nám ukazuje Zj 14,12. Boží lid žije životem zbožné poslušnosti. Věrní a oddaní následovníci Krista stojí z jeho milosti pevně, i když se všechno kolem nich třese. Zatímco svět následuje šelmu, oni „následují Beránka, kamkoli jde“ (Zj 14,4). V Kristově síle vítězí nad mocnostmi zla, které stojí proti nim.

Jak jsme viděli v 9. lekci, ústředním konfliktem mezi dobrem a zlem je uctívání. Šelma používá lež a podvod, a když to nestačí, uchýlí se k násilí.

Aplikace

Stalo se ti už, že jsi z ekonomických důvodů musel udělat kompromis při zachovávaní soboty? V čem spočívá nebezpečí ekonomického tlaku?

IDENTIFIKACE ŠELMY (1)

¹Tu jsem viděl, jak se z moře vynořila dravá šelma o deseti rozích a sedmi hlavách; na těch rozích deset královských korun a na hlavách jména urážející Boha. ²Ta šelma, kterou jsem viděl, byla jako levhart, její nohy jako tlapy medvěda a její tlama jako tlama lví. A drak jí dal svou sílu i trůn i velkou moc. [...] ⁶A tak otevřela ústa a rouhala se Bohu, jeho jménu i jeho přibýtku, všem, kdo přebývají v nebi. (Zj 13,1.2.6)

Osobní studium

Odkud pochází šelma z úvodního textu (Zj 13,1.2) a kdo jí dává moc?

Kniha Zjevení identifikuje draka jako satana. Zjevení 12,3–5 říká, že drak bude chtít „pohltit“ dítě ženy, „jakmile se narodí“. Toto dítě bylo později „přeneseno k Bohu a jeho trůnu“. Dábel působící skrze pohanský Řím se pokusil zničit Krista (viz Mt 2,16–18). Ukazuje se, že největší nepřítel Boha a člověka využívá k dosažení svých záměrů politické a náboženské instituce.

„Šelma z moře“ je mocnost, o které se dozvídáme, že „drak jí dal svou sílu i trůn i velkou moc“ (Zj 13,2). Toto proroctví se naplnilo o několik století později, kdy římský císař Konstantin přestěhoval hlavní město z Říma do nového, které bylo pojmenováno Konstantinopol (dnes turecký Istanbul). Tak vzniklo v bývalém městě císařů a hlavním městě Římské říše mocenské vakuum. Pohanský Řím předal šelmě své sídlo, nyní již bývalé hlavní město říše.

Jaký to mělo vliv na církev? Baptistický kazatel Isaac Backus v 18. století napsal: „Přemístěním sídla říše do Konstantinopole... Konstantin uvolnil cestu římskému biskupovi, aby se povýšil nad všechny lidi na zemi a nad Boha nebes.“ (*The Infinite Importance of the Obedience of Faith, and*

of Separation from the World, s. 16; citováno v FROOM, Le Roy Edwin. *The Prophetic Faith of Our Fathers*, sv. 3, s. 213) Významný anglický filozof 17. století Thomas Hobbes zase napsal: „Papežství není nic jiného než duch zesnulého římského impéria, který sedí korunován na jeho hrobě.“ (HOBBS, Thomas. *Leviathan*. New York: Oxford University Press, 1996, s. 386) Důkladná analýza odhaluje, že šelma z moře ze Zj 13 je odpadlá náboženská mocnost, která vychází z Říma a stává se celosvětovým církevním systémem (Zj 13,3.4). Tato šelma není osoba; je to náboženská organizace, která pravdy Božího slova nahradila lidskými nařízeními.

Jaké klíčové slovo se v textu (Zj 13,1.6) používá k rozpoznání a ztotožnění šelmy?

Bible hovoří o rouhání v J 10,33 a L 5,21. V obou případech je rouhání přisuzováno Ježíši. Říkají o něm, že je člověk, a (1) předstírá, že je Bohem nebo se za něj prohlašuje, a (2) nárokuje si moc odpouštět hříchy. Tato obvinění na Ježíšovu adresu byla samozřejmě nesprávná. Ježíš je totiž opravdu Bůh, a proto má také právo odpouštět hříchy. Římské papežství má dvě charakteristické doktríny, které Bible nazývá rouháním. Tvrdí, že jeho kněží mají moc odpouštět hříchy a že papež má výsady, které náleží Bohu. Ani jedno z tvrzení však neobstojí ve světle Biblického učení.

Aplikace

Proč je nebezpečné každé učení, které oslabuje Boží autoritu? V jakých oblastech se toto podkopávání autority může projevit?

IDENTIFIKACE ŠELMY (2)

„Klekali před drakem, protože dal té šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?““⁵ A bylo jí dáno, aby mluvila pyšně a rouhavě a měla moc po čtyřicet dva měsíce. (Zj 13,4.5)

Osobní studium

Uctívání šelmy – ani kohokoli či čehokoli jiného – nemůže naplnit skutečné potřeby člověka. Boží lid nachází největší radost a největší potěšení v uctívání Boha. Poslušnost Kristových následovníků vychází z jejich srdce naplněného láskou. Jsou mu oddáni, protože vědí, jak je on oddaný jim.

Jak úvodní text (Zj 13,4.5) charakterizuje šelmu?

Připomeňme si, že Bůh nám dává klíč k pochopení prorockého času – jeden prorocký den se rovná jednomu doslovnému roku (Nu 14,34; Ez 4,6; viz také 4. lekce). Výpočet časového období 42 měsíců uvedené ve Zj 13,5 pomocí třicetidenního hebrejského měsíce nám ukazuje na období 1 260 prorockých dnů, respektive 1 260 doslovných let.

Papežství mělo velký vliv od roku 538 do roku 1798. Ale když Napoleonův generál Berthier v roce 1798 zajal papeže, skončilo prorocké období papežské nadvlády a splnilo se proctví Zjevení: „Kdo má jít do zajetí, půjde do zajetí“ (Zj 13,10). Rána, která dopadla na papežský úřad, byla mimořádně vážná, ale ne smrtelná. Podle Zj 13,12 se smrtelná rána zahojí. Vliv papežství tak měl opět narůst a projevit se na celém světě.

Dnes světoví lídři vítají papeže jako vyslance římské církve a pravidelně ho na-

vštěvují ve Vatikánu. Ve světě bezprecedentní nestability se události vyvíjejí tak, že římský papež se stává stále uznávanějším morálním vůdcem světa, který navíc dokáže spojovat lidi. Během svého projevu 6. června 2012 k více než patnácti tisícům lidí shromážděným na Náměstí svatého Petra v Římě papež Benedikt XVI. prohlásil: „Neděle je dnem Páně a dnem mužů a žen, je dnem, kdy musí mít každý možnost být svobodný, svobodný pro rodinu a svobodný pro Boha. Při obraně neděle bráníme lidskou svobodu.“ (https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/audiences/2012/documents/hf_ben-xvi_aud_20120606.html) Kam toto celosvětové hnutí jednoho dne povede?

„Ti, kdo budou zachovávat biblickou sobotu, budou označeni za nepřátele zákona a pořádku, za ty, kdo boří mravní zábrany společnosti, působí anarchii a zkázu a přivolávají na svět Boží tresty. [...] Budou obviňováni z nepřátelství proti vládě. Kazatelé, kteří popírají závaznost Božího zákona, budou z kazatelen hlásat, že jsme povinni poslouchat nařízení světských úřadů, jako by to byla Boží nařízení. Lidé, kteří respektují Boží přikázání, budou pomlouváni a odsuzováni v zákonodárných sborech a před soudy. Jejich slova budou přeručována a jejich činům budou podsouvány ty nejhorší pohnutky.“ (GC 592; VDV 384)

Aplikace

Možná se nám dnes zdá, že se to snad ani nemůže stát. Je však třeba si uvědomit, že v době konce mohou změny nastat opravdu velmi rychle. Co se (i) na základě nedávných událostí můžeme naučit o rychlosti změn, které přicházejí překvapivě a neočekávaně?

ŠELMA ZE ZEMĚ

„Vtom jsem viděl jinou šelmu, jak vyvstala ze země: měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak. ¹²Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc. Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou, které se zahojila její smrtelná rána. (Zj 13,11,12)

Osobní studium

Přečtěte si Zjevení 13,11–18. Jak se tato druhá šelma liší od první ze Zjevení 13?

První šelma vystoupila z moře, druhá šelma vystupuje „ze země“ (Zj 13,11). Moře (vody), to jsou „národy, davy, rasy a jazyky“ (Zj 17,15). V protikladu k tomu by tedy země měla představovat řídce obydlené oblasti světa. Tato druhá šelma povstává blízko konce prorockého období, během kterého první šelma vykonává svou moc (Zj 13,5). To znamená, že se objevuje kolem roku 1798.

Spojené státy americké tomuto popisu nápadně odpovídají. Svou nezávislost vyhlásily v roce 1776, v roce 1789 byla přijata ústava a koncem 19. století začaly být vnímány jako světová velmoc.

Jan pokračuje svým popisem šelmy ze země následovně: „měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak“ (Zj 13,11). Rohy v biblických proroctvích symbolizují sílu. Na rozdíl od šelmy z moře nemá tato šelma

na rozích žádné koruny, což naznačuje, že se nejedná o monarchii. Dva rohy představují dva hlavní principy, které jsou zdrojem moci a úspěchu Spojených států – politikou a náboženskou svobodu.

Co se podle úvodních veršů (Zj 13,11,12) děje se šelmou ze země a co říká?

Přestože šelma v něčem připomíná beránek, mluví jako drak. „Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc“ (Zj 13,12) a opouští zásady náboženské svobody, které kdysi zastávala. „Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou“ (Zj 13,12). Spojené státy budou prosazovat, aby každý na zemi uctíval první šelmu tím, že uzná její duchovní a světskou autoritu. Podle tohoto proroctví Spojené státy vytvářejí obraz šelmy – spojení církve a státu – a od každého budou vyžadovat, aby tento obraz uctíval.

Je fascinující, že v době, kdy byly Spojené státy poprvé rozpoznány jako šelma, nebyly ani zdaleka takovou vojenskou a ekonomickou mocností, jakou se teprve měly stát a jakou jsou v současnosti.

Aplikace

Uvažuj o politické nestabilitě ve světě. Jak by se mohlo stát, že jednoho dne dojde k naplnění proroctví, kterým jsme se dnes věnovali.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

O uctívání šelmy a jejího obrazu se mluví také v Da 3, kde babylónský král přikázal Šad-rakovi, Měšakovi a Abed-Negovi, aby se – pod hrozbou trestu smrti – poklonili zlaté soše. Ať už mluvíme o starověkém, nebo novodobém Babylónu, problémem je vždy otázka uctívání. Pravé uctívání vychází z mysli, kterou vyučuje Boží slovo, z duše proměněné jeho láskou a ze srdce naplněného jeho Duchem. Potom se nebudeme „připodobňovat tomuto světu“, ale budeme žít podle Boží vůle, která se nachází v jeho Slově. V tom spočívá jediná naše jistota.

„Bůh neznásilňuje vůli ani svědomí; to pouze satan se stále uchyluje k násilí a zastrašování, aby dostal pod svou moc ty, které nemůže svést jinak. Tak se snaží ovládnout svědomí a zajistit si úctu. Své záměry uskutečňuje prostřednictvím náboženské i světské moci, jejíž zástupci si poslušnost lidských zákonů vynucují na úkor Božího zákona.“ (GC 591; VDV 384)

„Lidé, kteří se budou snažit dodržovat všechna Boží přikázání, pocítí nepřátelství a výsměch. A tomu mohou čelit jen v Boží síle. Aby obstáli v nadcházející zkoušce, musí poznat Boží vůli, jak ji zjevuje Boží slovo. Ctít Boha mohou pouze za předpokladu, že chápou správně Boží charakter, vládu a záměry a že v souladu s nimi také jednají. Pouze ti, kdo opevní svou mysl biblickým učením, obstojí v posledním velkém boji.“ (GC 593; VDV 385)

„Bůh však bude mít na zemi lid, který Bibli přijal jako jediné měřítko každého učení a jako základ všech reforem. Názory vzdělanců, vědecké teorie, vyznání víry a rozhodnutí církevních sněmů, která jsou tak početná a rozmanitá, jak početné a odlišné jsou církve, hlas většiny – nic z toho, a ani všechno dohromady nemůžeme pokládat za důkaz pro nebo proti kterémukoli článku víry. Dříve než přijmeme nějaké učení nebo zásadu, musíme jako důkaz požadovat jasný výrok: „Toto praví Panovník Hospodin.““ (GC 595; VDV 386)

Otázky k rozhovoru

1. Jak můžeme žít v očekávání Kristova příchodu a sdílet tuto naději, aniž bychom panikařili nebo šířili poplašné zprávy?
2. Zabývejte se více otázkou uctívání. Co nám říká náš každodenní život, naše každodenní rutina o tom, koho nebo co opravdu uctíváme?
3. Jak můžeme pomoci sobě a ostatním čelit budoucnosti s důvěrou, a ne se strachem?
4. Jaký vliv má na náš každodenní život poznání proctví o událostech v době konce?